

Opole, dnia 30 czerwca 2010 r.

OŚR.I.BS.7670-114/09/10

D E C Y Z J A

Na podstawie art.71 ust.1 i ust.2 pkt.1, art.72 ust.1 pkt.3, art.75 ust.1 pkt.4 i art.85 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [Dz.U. Nr 199, poz.1227 ze zm.] oraz art.104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. *Kodeks postępowania administracyjnego* [Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm.], po rozpatrzeniu wniosku Cementowni „ODRA” S.A. w Opolu [45-005] ul. Budowlanych 9, złożonego pismem nr PO/97/09 z dnia 16.09.2009r. (data wpływu 18.09.2009r.), o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa infrastruktury umożliwiającej wykorzystanie paliw alternatywnych na bazie odpadów innych niż niebezpieczne w procesie wypalania klinkieru w Cementowni „ODRA” S.A.”,

o r z e k a m

I. Określić Cementowni „ODRA” S.A., ul. Budowlanych 9, Opole [45-005], środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia.

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia.

1.1. Budowa infrastruktury umożliwiającej podawanie paliw alternatywnych do pieca obrotowego w procesie wypalania klinkieru w Cementowni „ODRA” S.A; tym samym - projektowana infrastruktura stanowić będzie element składowy instalacji do współspalania paliw alternatywnych wytworzonych na bazie odpadów innych niż niebezpieczne - paliwo alternatywne o kodzie 19 12 10. Paliwo alternatywne wykorzystywane będzie bezpośrednio w instalacji do wypalania klinkieru w procesie R1.

Zakres inwestycji: budowa instalacji do podawania paliw alternatywnych do pieca obrotowego, przebudowa odpylacza pieca obrotowego elektrostatycznego na odpylacz tkaninowy.

Odpady, w ilości maksymalnie do 5 Mg/h, podawane będą wraz z paliwem podstawowym poprzez palnik główny do tzw. gorącego końca pieca. Przewidywana, maksymalna ilość wykorzystywanych odpadów - ok. 37.200 Mg/rok.

Stosowane paliwa alternatywne przygotowane będą przez wytwórców zewnętrznych, wyłącznie w formie rozdrobnionej, spełniające parametry określone niniejszą decyzją. Zakład prowadzić będzie bieżącą kontrolę dostarczanych paliw, pod kątem spełniania wymaganych parametrów.

Magazyn paliw alternatywnych przewidywany jest w istniejącej, zadaszonej hali, która w przeszłości pełniła funkcję magazynową.

Paliwo alternatywne dostarczane będzie do cementowni samochodami ciężarowymi krytymi lub w kontenerach przywożonych również transportem samochodowym, w ilości ok. 4 samochody /dzień.

1.2. Usytuowanie inwestycji.

Lokalizacja przedsięwzięcia - działka nr 12/10, k.m.23 obręb Opole; teren istniejącej i funkcjonującej Cementowni „Odra” S.A.

Cementownia „Odra” S.A. położona jest w północnej części miasta Opola pomiędzy rzeką Odrą, ulicą Budowlanych oraz ulicą Magazynową i graniczy: od strony północnej - z dzielnicą Zakrzów; od strony wschodniej poprzez ulicę Budowlanych, a następnie teren kopalni Odra I i II - z dzielnicą Chabry i ZWM; od strony zachodniej - z rzeką Odrą, a dalej z oczyszczalnią ścieków i terenami gospodarczo - usługowymi; od strony południowej - z terenami przemysłowymi, na których zlokalizowany jest handel i usługi.

Lokalizacja przedsięwzięcia nie jest objęta granicami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na dzień dzisiejszy na terenie miasta Opola.

2. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji, oraz warunki użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich.

2.1. W fazie przygotowania i realizacji przedsięwzięcia, przewidzieć działania organizacyjne i logistyczne, tj. właściwą organizację robót, eliminujące/minimalizujące negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko - w zakresie emisji spalin do powietrza i emisji hałasu, pochodzących z pracy sprzętu ciężkiego, w tym:

- a) stosowanie przy budowie wyłącznie sprawnego sprzętu zmechanizowanego i środków transportu, spełniających wymagania aktualnych przepisów odnośnie emisji zanieczyszczeń i hałasu;
- b) systematyczne kontrolowanie stanu sprzętu, maszyn i urządzeń wykorzystywanych do prac budowlanych, z uwagi na możliwość ich uszkodzeń (wycieki paliwa ze zbiorników, uszkodzenia układów hydraulicznych itd.);
- c) prowadzenie robót budowlanych wyłącznie w porze dziennej, tj. w godz. 6.00-22.00;
- d) zapewnienie w miarę możliwości nierównoczesnej pracy urządzeń emitujących hałas o dużym natężeniu;
- e) wyznaczenie, na okres realizacji inwestycji, miejsca czasowego gromadzenia odpadów powstających podczas prac budowlano-montażowych, selektywne ich magazynowanie, zgodnie z zasadami postępowania z odpadami określonymi w *ustawie o odpadach*.

2.2. W fazie eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, bezwzględne stosowanie działań o charakterze technologicznym:

- a) stosowanie w procesie współspalania wyłącznie odpadów o kodzie 19 12 10, tj. paliwa alternatywne, przygotowane przez wytwórców zewnętrznych z odpadów innych niż niebezpieczne;
- b) wykorzystywanie paliw alternatywnych w formie rozdrobnionej i suchej, w celu wyeliminowania występowania uciążliwości odorowych;
- c) podawanie odpadów tylko od gorącej strony pieca, tzn. przez palnik główny, w ilości nie większej niż 5 Mg/h;
- d) stosowanie paliwa alternatywnego spełniającego następujące parametry:
  - wartość opałowa - powyżej 15 MJ/kg,
  - zawartość wilgoci - poniżej 20 % wagowych ,
  - zawartość chloru Cl - poniżej 0,50 % wagowych ,
  - zawartość siarki S - poniżej 0,40 % wagowych ,
  - zawartość Br - poniżej 0,01 % wagowych ,
  - zawartość N - poniżej 0,70 % wagowych ,
  - zawartość F - poniżej 0,10 % wagowych ,
  - zawartość Be - poniżej 1 mg/kg,
  - zawartość Hg - poniżej 2 mg/kg,
  - zawartość As, Se, Te, Cd, Sb - poniżej 10 mg/kg,
  - zawartość Mo - poniżej 20 mg/kg,
  - zawartość V, Cr, Co, Cu, Pb, MN, Sn - poniżej 200 mg/kg,
  - zawartość Zn - poniżej 500 mg/kg,
  - zawartość popiołu (z wyj. Ca,Al,Fe, Si) - poniżej 5 %_{wagowych} ;
- e) stosowanie paliwa alternatywnego o zawartości związków chlorowcoorganicznych w przeliczeniu na chlor, poniżej 1%;
- f) ewidencjonowanie paliwa alternatywnego dostarczonego na teren cementowni, w zakresie ich ilości i jakości;
- g) kontrolowanie każdej partii paliwa dostarczonego do cementowni, w celu kontroli dostarczanych paliw alternatywnych, pod względem spełnienia przez te paliwa wymogów określonych w punkcie 2.2.d) niniejszej decyzji;
- h) odsyłanie do producenta dostaw nie spełniających wymogów określonych w punkcie 2.2.d) niniejszej decyzji;
- i) wykorzystywanie paliw alternatywnych w ciągu roku w ilości nie większej niż 37.200 Mg;
- j) magazynowanie paliw alternatywnych wyłącznie w magazynie paliw alternatywnych;
- k) nie przekraczanie ilości paliw alternatywnych równej 665 Mg, jednorazowo zmagazynowanych na terenie cementowni;

- l) dostarczanie paliw alternatywnych do cementowni, samochodami ciężarowymi, krytymi lub w kontenerach również przywożonych transportem samochodowym, w ilości nie przekraczającej 4 samochody dziennie;
- m) ze względu na konieczność dotrzymania poziomów dopuszczalnych opadu kadmu i ołowiu oraz ich związków w pyłe, prowadzenie procesu w taki sposób, by przy zachowaniu standardu emisyjnego równego:
  - 0,05 mg/m³_u dla sumy: kadm + tal (Cd+Tl)
    - wielkość emisji kadmu nie przekraczała 0,04 mg/m³_u,
  - 0,5mg/m³_u dla sumy: antymon + arsen + ołów + chrom + kobalt + miedź + mangan + nikiel + wanad (Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V),
    - wielkość emisji ołowiu nie przekraczała 0,4 mg/m³_u;
- n) objęcie instalacji do współspalania odpadów obowiązującym w cementowni systemem zarządzania;
- o) prowadzenie odzysku pyłów wytrąconych na odpylaczu tkaninowym pieca obrotowego poprzez ich zawracanie do procesu technologicznego lub jako dodatek do cementu.

2.4. Przedsięwzięcie nie będzie zlokalizowane na obszarze objętym strefą konserwatorską, ani nie będzie znajdować się w jej pobliżu, zatem nie podlega zasadom ochrony w tym zakresie.

2.5. Przedsięwzięcie nie będzie zlokalizowane w pobliżu obszaru NATURA 2000, ani nie będzie oddziaływać na te obszary.

2.6. W przypadku odkrycia w trakcie prowadzonych robót ziemnych, przedmiotu lub obiektu, co do którego istnieje podejrzenie, że jest on zabytkiem archeologicznym, wstrzymać prowadzenie robót mogących uszkodzić lub zniszczyć znaleziony przedmiot lub obiekt, w odpowiedni sposób zabezpieczyć i oznakować miejsce znaleziska oraz niezwłocznie powiadomić Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W przypadku odkrycia kopalnych szczątków roślin lub zwierząt, wstrzymać prowadzenie robót i po zabezpieczeniu miejsca znaleziska niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, a jeśli jest to niemożliwe – Prezydenta Miasta Opola.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym.

3.1. Przewidzieć rozwiązania projektowe, techniczne i technologiczne eliminujące/minimalizujące negatywny wpływ obiektu na środowisko, zdrowie ludzi i inne obiekty budowlane na etapie realizacji i eksploatacji tzn.:

- a) zaprojektowanie planowanej infrastruktury do podawania paliw alternatywnych jako optymalnie powiązanej z istniejącymi instalacjami oraz obecnym zagospodarowaniem terenu;
- b) zaprojektowanie magazynu paliw alternatywnych w istniejącym obiekcie, tj. zadaszanej hali, z nieprzepuszczalnym podłożem i zabezpieczonej przed dostępem osób nieupoważnionych;
- c) zaprojektowanie instalacji transportu i dozowania paliw alternatywnych o wydajności nominalnej nie przekraczającej 5 Mg/h, wyposażonej w urządzenie ważące do ustalenia masy odpadów;
- d) obudowanie drogi transportu paliwa alternatywnego z leja zasypowego do zbiornika pośredniego, a następnie do instalacji podawania paliwa do pieca - celem wyeliminowania możliwości pylenia;
- e) zamontowanie odpylacza tkaninowego o gwarantowanym poziomie redukcji emisji pyłu poniżej 30 mg / m³_u, w miejsce istniejącego odpylacza elektrostatycznego pieca obrotowego;
- f) zaprojektowanie urządzeń hałasotwórczych o poziomie mocy akustycznej nie przekraczającej 85 dB.

3.2. Gospodarka odpadami

a) Na etapie projektu budowlanego przewidzieć rodzaje i ilości odpadów powstających podczas realizacji i eksploatacji instalacji do produkcji klinkieru rozbudowanej o infrastrukturę do podawania paliwa alternatywnego - zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami, określić miejsca ich magazynowania oraz zaproponować sposób ich zagospodarowania, uwzględniając w pierwszej kolejności minimalizację powstawania odpadów, a następnie odzysk i unieszkodliwianie.

b) Określić warunki i sposób zagospodarowania mas ziemnych lub skalnych, usuwanych albo przemieszczanych podczas prowadzonych prac ziemnych w związku z realizacją inwestycji, nie powodujących przekroczeń wymaganych standardów jakości gleby i ziemi. Jedynie masy ziemne zanieczyszczone i wobec powyższego - nieprzydatne do wykorzystania, traktowane jako odpady, winny być w całości kierowane na składowisko odpadów o uregulowanym stanie formalno-prawnym (ze wskazaniem – Miejskie Składowisko Odpadów Komunalnych w Opolu przy ul. Podmiejskiej 69), z zaleceniem ich odzysku w pierwszej kolejności np. jako warstwy izolacyjne, obwałowania itp. W przypadku braku możliwości ich odzysku należy je unieszkodliwić poprzez składowanie.

c) Odpady powstające podczas eksploatacji, przeznaczone do odzysku lub unieszkodliwiania mogą być przekazywane tylko odbiorcom posiadającym stosowne zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

4. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie jest zaliczane do mogących stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – *Prawo ochrony środowiska*.

5. Wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

II. Stwierdzić konieczność przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – *Prawo budowlane*.

III. Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik nr 1 do niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - zgodnie z art.82 ust.3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

U z a s a d n i e

Cementownia ODRA S.A. w Opolu [45-005] ul. Budowlanych 9, zwróciła się z wnioskiem nr PO/97/09 z dnia 16.09.2009r. (data wpływu 18.09.2009r.), o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa infrastruktury umożliwiającej wykorzystanie paliw alternatywnych na bazie odpadów innych niż niebezpieczne w procesie wypalania klinkieru w Cementowni „ODRA” S.A.” (działka nr 12/10, k.m.23 obręb Opole).

Do wniosku dołączono:

– Raport o oddziaływaniu na środowisko zaplanowanej budowy infrastruktury umożliwiającej wykorzystanie paliw alternatywnych wytworzonych na bazie odpadów innych niż niebezpieczne w procesie wypalania klinkieru w Cementowni ODRA S.A.” [autor: zespół pracowników ISCMOIB Oddział Inżynierii Materiałowej, Procesowej i Środowiska w Opolu pod kierownictwem inż. Alfreda Nolepy, kwiecień 2009r.], zgodny w zakresie formalnym z art.66 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz.U. Nr 199, poz.1227 ze zm.], zwanej dalej *ustawą OOS*,

- kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie wraz z terenem działek sąsiednich, poświadczoną przez Prezydenta Miasta Opola,
- wypis z ewidencji gruntów obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie wraz z terenem działek sąsiednich.

Planowane przedsięwzięcie zalicza się do przedsięwzięć, dla których sporządzenie raportu oraz przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne - zgodnie z §2 ust.1 pkt.40 (*instalacje – z wyłączeniem instalacji spalających gaz wysypiskowy, słomę lub odpady z mechanicznej obróbki drewna, instalacji do unieszkodliwiania odpadów z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybactwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności – do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne przy zastosowaniu procesów termicznych lub chemicznych, w tym instalacje do krakingu odpadów*) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko [Dz.U. Nr 257 poz.2573 ze zm.].

Lokalizacja przedsięwzięcia nie jest objęta granicami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na dzień dzisiejszy na terenie miasta Opola.

Dla przedmiotowego przedsięwzięcia, Prezydent Miasta Opola jako miasta na prawach powiatu, na mocy art.75 ust.1 pkt.4 *ustawy OOS*, jest organem właściwym rzeczowo i miejscowo do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wydanie, na mocy art.71 ust.2 *ustawy OOS*, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, wymaga przeprowadzenia przez organ wydający decyzję oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z procedurą wynikającą z *ustawy OOS* oraz *ustawy Kpa*.

W związku z powyższym, działając zgodnie z art.61 §4 *ustawy Kpa*, pismem nr OŚR.I.BS.7670-114/09 z dnia 04.11.2009r., Prezydent Miasta Opola zawiadomił strony o wszczęciu postępowania w sprawie o wydanie przedmiotowej decyzji. Ustalając strony postępowania, kierowano się zasadą najbliższego sąsiedztwa, tzn. za strony postępowania uznano właścicieli/użytkowników wieczystych/ zarządców działek sąsiadujących z działkami, na których zlokalizowane jest planowane przedsięwzięcie. Za takim ustaleniem stron postępowania przemawia ogólna zasada ustanowiona ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* [t.j. Dz.U. z 2008r. Nr 25 poz.150 ze zm.], iż na etapie eksploatacji, oddziaływanie (ponadnormatywne) przedsięwzięcia na środowisko w zakresie każdego komponentu, winno być ograniczone do granic terenu, do którego Inwestor posiada tytuł prawny (w przedmiotowym przypadku – tytuł użytkowania wieczystego).

Równocześnie, realizując obowiązek wynikający z art.21 *ustawy OOS*, informację o wniosku złożonym w przedmiotowej sprawie tut. organ zamieścił w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Opola.

Następnie - działając zgodnie z art.77 ust.1 pkt.1) i 2) *ustawy OOS*, pismami nr OŚR.I.BS.7670-114/09 z dnia 04.11.2009r., Prezydent Miasta Opola wystąpił do:

- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu, zwanego dalej Inspektorem Sanitarnym, o zaopiniowanie - na podstawie przedłożonego raportu - środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia;

Inspektor Sanitarny, pismem nr NZ/HSz-4325-2-108/09 z dnia 27.11.2009r., wezwał Inwestora o uzupełnienie danych o przedsięwzięciu zawartych w raporcie; uzupełnienie raportu w zakresie wskazanym w wezwaniu nastąpiło pismem nr PO/3/10 z dnia 25.01.2010r. Ostatecznie, pismem (OPINIA) nr NZ/HSz-4325-2-4/10 z dnia 12.02.2010r., Inspektor Sanitarny zaopiniował pozytywnie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych środowiskowe uwarunkowania dla realizacji przedsięwzięcia, pod warunkiem stosowania paliw alternatywnych pochodzących wyłącznie z odpadów innych niż niebezpieczne, dostarczanych przez dostawców zapewniających jego jakość potwierdzoną stosownymi badaniami. Na podstawie przedłożonej dokumentacji Inspektor Sanitarny uznał, że przedsięwzięcie nie będzie stanowić zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi na działkach sąsiednich;

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, zwanego dalej Regionalnym Dyrektorem, o uzgodnienie - na podstawie przedłożonego raportu - środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia;

Regionalny Dyrektor, po zapoznaniu się z przekazaną dokumentacją, stwierdził, że Raport o oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia nie spełnia wymogów art.66 ust.1 *ustawy OOS* i pismami: nr RDOŚ-16-WOOS-6613-1-043/09/jgd z dnia 07.12.2009r. oraz

nr RDOŚ-16-WOOS-6613-1-043/5/09/10/jgd z dnia 01.03.2010r., wystąpił do Inwestora o jego uzupełnienie. Uzupełnienia przekazano przy pismach: nr PO/12/10 z dnia 29.01.2010r. oraz nr PO/32/10 z dnia 29.03.2010r.

W celu dokonania pełnej oceny warunków realizacji przedsięwzięcia, w dniu 07.04.2010r., pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu, zwanej dalej RDOŚ, przy udziale przedstawicieli Inwestora, przedstawicieli organu wydającego decyzję środowiskową oraz autorów raportu, dokonali oględzin zakładu, w tym miejsc przewidzianych pod lokalizację przedsięwzięcia. W trakcie wizyty w Cementowni „ODRA” S.A. i rozmów przeprowadzonych w gremium jw., Inwestor zadeklarował przygotowanie ostatecznie zweryfikowanego raportu zawierającego uwagi wniesione podczas spotkania przez przedstawicieli organów administracji. Ostateczna, zweryfikowana wersja Raportu oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia wpłynęła do RDOŚ w dniu 20.04.2010r. i stanowiła podstawę uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia.

Ostatecznie, po rozprawie administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, postanowieniem nr RDOŚ-16-WOOS-6613-1-043/7/09/10/jgd z dnia 19.05.2010r. (data wpływu do Kancelarii 21.05.2010r., do tut. Wydziału 31.05.2010r.), Regionalny Dyrektor:

- uzgodnił Inwestorowi warunki z zakresu ochrony środowiska dla realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia; uzgodnione warunki realizacji przedsięwzięcia uwzględnione zostały w punkcie I.2. i I.3. niniejszej decyzji,
- stwierdził konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę, wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – *Prawo budowlane*; powyższe stanowisko uwzględnione zostało w punkcie II niniejszej decyzji.

W myśl art.79 ust.1 *ustawy OOS*, organ zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego prowadzona jest ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Przedłożenie przy wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, skutkuje ww. obowiązkiem organu.

Zatem, działając zgodnie z art.33 ust.1 *ustawy OOS*, Prezydent Miasta Opola podał do publicznej wiadomości informacje o: przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; wszczęciu postępowania; przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie; organie właściwym do wydania decyzji oraz organach właściwych do wydania opinii i dokonania uzgodnień; możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy i miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu; możliwości, sposobie i miejscu składania uwag i wniosków; określił również 21-dniowy termin ich składania. Ponadto, podana została informacja o organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków złożonych w trakcie postępowania. Powyższa informacja zamieszczona została: w dniu 19.02.2010r. - na stronie internetowej Urzędu Miasta Opola w Biuletynie Informacji Publicznej, w dniu 23.02.2010r. - na tablicy ogłoszeń Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Opola w budynku przy Pl. Wolności 7-8, w Gazecie Wyborczej jako ogłoszenie prasowe oraz w miejscu realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia (4szt.) – na przystankach autobusowych i słupach oświetleniowych. Upublicznienie wniosku wraz z raportem trwało w dniach 23.02. - 16.03.2010r. (włącznie). W trakcie trwania 21-dniowego okresu podania do publicznej wiadomości informacji o przedmiotowym przedsięwzięciu, jak również po tym okresie, tj. po dniu 16.03.2010r., ujawniły się zdecydowane protesty społeczne.

Protesty skierowane zostały do organu w formie pisemnej:

- pismo (bez numeru) z dnia 08.03.2010r. (data wpływu 12.03.2010r.), podpisane przez P. Lidę Błystak z Polskiego Klubu Ekologicznego Koło w Opolu, z siedzibą w Opolu Pl. Sebastiana 3;
- pismo nr TT/1484/10 z dnia 15.03.2010r. (data wpływu 15.03.2010r.) Opolskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Przyszłość”, z siedzibą w Opolu ul. Katowicka 23;
- pismo (bez numeru) z dnia 15.03.2010r. (data wpływu 16.03.2010r.) Zarządu Dzielnicy Zakrzów, podpisane przez Przewodniczącego Zarządu P. Stanisława Skakuja;
- pisma L.dz. CO-601/k z dnia 03.03.2010r. (daty wpływu 03.03.2010r. i 31.03.2010r.), podpisane przez P.P. Czesława Kaleńskiego i Sabrinę Kaleńską ze Stowarzyszenia BUSCHIDO Kanoniczna Szkoła Talibów – Walk Dalekiego Wschodu, Karate – Tai-Boxingu i pomocy młodzieży, z siedzibą w Opolu ul. Budowlanych 9/3, zawierające stwierdzenie, iż Stowarzyszenie jest stroną postępowania prowadzonego w przedmiotowej sprawie. Organ ocenił, że ww. stwierdzenie nosi znamiona wniosku o dopuszczenie Stowarzyszenia jako organizacji ekologicznej do uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony; stwierdził również, że sam wniosek wykazuje braki formalne, tj. wykazuje

rozbieżność względem KRS-u w zakresie reprezentacji Stowarzyszenia i podpisu wniosku oraz nie przedstawiony został dokument stwierdzający cel, charakter i miejsce działania Stowarzyszenia (odpis z Krajowego Rejestru Sądowego). Wobec powyższego, na mocy art.64 §2 *Kpa*, pismem nr OŚR.I.BS.7670-114/09/10 z dnia 12.05.2010r., Prezydent Miasta Opola wezwał o usunięcie stwierdzonych braków i przedstawienie stosownych dokumentów, z pouczeniem o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania, w przypadku jego nie uzupełnienia w ciągu 7 dni. Wniosek nie został uzupełniony w wyznaczonym zakresie i terminie, zatem pismem nr OŚR.I.BS.7670-114/09/10 z dnia 27.05.2010r., organ przekazał P. Kaleńskiemu informację o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania, co równoznaczne jest z brakiem uznania Stowarzyszenia BUSCHIDO jako uczestnika postępowania na prawach strony. Natomiast, pismo P. Kaleńskiego złożone w ramach upublicznienia przedsięwzięcia, tutejszy organ przeanalizował jako opinie i wnioski zgłoszone w przedmiotowej sprawie przez społeczeństwo.

W powyższych pismach - protestach podnoszono i podkreślano kwestie:

- podnoszono fakt szczególnej lokalizacji zakładu cyt. „prawie w centrum, w bardzo bliskiej odległości od budynków instytucji, placówek handlowych, obiektów użyteczności publicznej oraz zabudowy mieszkaniowej”;
- Cementownię ODRA przedstawiano jako przestarzały niemiecki zakład nie spełniający standardów współczesnych zakładów branży cementowej, porównywano ją do Cementowni GÓRAŹDŹE (jak stwierdzono - bardzo nowoczesnego zakładu);
- w związku z tą szczególną lokalizacją Cementowni ODRA – przewidywano poważne uciążliwości związane z dostarczaniem paliwa alternatywnego, *zwanego dalej PA*, do cementowni transportem samochodowym, w szczególności wzrost natężenia ruchu w rejonie ul. Budowlanych;
- w zakresie magazynowania PA – przewidywano powstawanie nieprzyjemnych zapachów, rozwiewanie odpadów i zaśmiecanie terenów sąsiednich;
- planowana przez Cementownię ODRA zmiana stosowanych dotąd elektrofiltrów na odpylacz tkaninowy postrzegana była niekorzystnie;
- najważniejszą z podnoszonych kwestii było potencjalne zagrożenie zdrowia, a nawet życia mieszkańców Opola wynikające z emisji z instalacji metali ciężkich (rtęci i talu) oraz dioksyn i furanów powstających podczas spalania odpadów chloroorganicznych, stwierdzając - za naukowcami - ich toksyczny, powolny i ukryty charakter oddziaływania na komórki w organizmach żywych;
- w kontekście powyższego, zarzucano, że w treści Raportu nie określono w sposób konkretny cyt. „jakiego rodzaju odpadów oraz paliwa alternatywnego chce [Cementownia ODRA] używać do współspalania oraz w jakich ilościach. Wymienione z katalogu różnią się znacznie ciężarem właściwym, kalorycznością, składem chemicznym, zawartością składników toksycznych oraz konsystencją, np. oleje, szmaty, tworzywa sztuczne, farby, odpady s. BRAM, zużyte opony itd. Zakładając taką wielką dowolność oraz zmienność w doborze paliwa alternatywnego i odpadów proponowaną przez Cementownię ODRA, bez monitoringu procesu nie będzie możliwości technicznej rzeczywistej emisji dioksyn oraz lotnych frakcji metali ciężkich” (zagadnienie to było przedmiotem wyjaśnień i uzupełnień treści Raportu w trakcie uzgadniania z Regionalnym Dyrektorem).

Niektóre z powyższych kwestii, w szczególności podnoszone przez Zarząd Dzielnicy Zakrzów, dotyczące składowania PA oraz utrudnień komunikacyjnych związanych z dostarczaniem PA do Cementowni ODRA, wyjaśnione zostały podczas spotkania (połączonego z wizją lokalną na terenie zakładu) władz Cementowni ODRA S.A. z Zarządem Dzielnicy Zakrzów, które odbyło się w terminie późniejszym.

Ponieważ kwestie podnoszone przez stronę społeczną miały zasadniczy charakter, a ich wyjaśnienie było kluczowe dla zrozumienia specyfiki procesu współspalania odpadów w postaci PA w piecu obrotowym, w ocenie organu i również Inwestora, jedynie szerokie ich omówienie i rozważenie w ramach rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, mogło być szansą na osiągnięcie porozumienia.

W związku z powyższym, na podstawie art.89 §2, art.90 §2 oraz art.91 §2 i §3 *Kpa*, Prezydent Miasta Opola podjął działania zmierzające do przeprowadzenia rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa. O terminie rozprawy powiadomiono pisemnie (pismo nr OŚR.I.BS.7670-114/09/10 z dnia 19.04.2010r.) Inwestora, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, Naczelnika Wydziału Urbanistyki, Architektury i Budownictwa tut. Urzędu, wszystkie strony postępowania oraz jednostki i organizacje, które w trakcie upublicznienia złożyły protest. Szeroko rozumianą stronę

społeczną rozprawy zawiadomiono poprzez ogłoszenie. Informacja o planowanej rozprawie administracyjnej, z podaniem miejsca, terminu i przedmiotu rozprawy, również możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy w siedzibie organu, zamieszczona została w dniu 19.04.2010r.: na stronie internetowej Urzędu Miasta Opola w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Opola w budynku przy Pl. Wolności 7-8, w miejscu realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia (6szt.) - na przystankach autobusowych i słupach oświetleniowych oraz w Gazecie Wyborczej jako ogłoszenie prasowe. Ze względu na tak przyjęty sposób powiadomienia o rozprawie administracyjnej, kierując się zapisami art.49 i art.92 *Kpa*, termin rozprawy ustalono na dzień 11.05.2010r.

Podkreśla się w tym miejscu – w kontekście kwestii podnoszonych przez stronę społeczną w czasie upublicznienia przedsięwzięcia, kiedy trwał jeszcze proces uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia i w którego wyniku Inwestor uzupełnił i wyjaśnił wiele kwestii omawianych w Raporcie - że podstawą do dyskusji społecznej w ramach rozprawy administracyjnej była ostateczna (opracowana w kwietniu 2010r.) wersja Raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia, która też ostatecznie stanowiła podstawę uzgodnienia przez Regionalnego Dyrektora środowiskowych uwarunkowań. Protestująca strona społeczna, tj. P. Lidia Błystak z Polskiego Klubu Ekologicznego Koło w Opolu oraz P. Tomasz Wolny ze Stowarzyszenia (Technologii Ekologicznych) SILESIA z siedzibą w Opolu, dysponowali ostateczną (opracowaną w kwietniu 2010r.) wersją Raportu, o udostępnienie której wystąpili przed rozprawą administracyjną.

W trakcie postępowania przed rozprawą administracyjną pismem (bez numeru) z dnia 30.04.2010r., P. Tomasz Wolny reprezentujący Stowarzyszenie (Technologii Ekologicznych) SILESIA z siedzibą w Opolu przy ul. Tulipanów 10, zwane dalej Stowarzyszeniem, złożył wniosek o dopuszczenie Stowarzyszenia jako organizacji ekologicznej do uczestniczenia na prawach strony w przedmiotowym postępowaniu. Wymogi formalne dotyczące przedmiotowego wniosku, określone przepisami ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* i *ustawy OOS*, zostały spełnione. Spełnienie wymogów polegało na:

- zgłoszeniu chęci uczestniczenia w określonym postępowaniu na prawach strony, prowadzonym z udziałem społeczeństwa; stosownie do treści art.44 ust.1 *ustawy OOS*;
- współdziałaniu (wystąpieniu) w przedmiotowej sprawie, zgodnie z KRS-em Stowarzyszenia (stan na dzień 17.03.2010 godz. 13:52:53, Numer KRS: 000165898), dwóch członków zarządu, w tym przewodniczącego zarządu lub jego zastępcy; stosownie do treści art.63 §3 *Kpa*, podanie wniesione pisemnie do organu administracji publicznej musi być podpisane przez wnoszącego, a w przypadku, gdy wnoszącym jest osoba prawna, podpis składają jej ustawowi lub statutowi przedstawiciele;
- uzasadnieniu wystąpienia z ww. wnioskiem, na podstawie zapisów w KRS-ie (stan na dzień 17.03.2010 godz. 13:52:53, Numer KRS: 000165898), przedmiotem, zakresem i terenem działania Stowarzyszenia; stosownie do treści art.33 ust.1 i ust.1a *ustawy OOS*, z wnioskiem o dopuszczenie do uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony, uzasadniając to miejscem swojego działania, może wystąpić jedynie organizacja ekologiczna.

Wobec powyższego, Prezydent Miasta Opola jako organ prowadzący postępowanie, pismem nr OŚR.I.BS.7670-114/09/10 z dnia 18.05.2010r., poinformował wszystkie strony postępowania oraz Stowarzyszenie, iż Stowarzyszenie (Technologii Ekologicznych) SILESIA z siedzibą w Opolu przy ul. Tulipanów 10, jako organizacja ekologiczna, uczestniczy w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony.

W dniu 11.05.2010r. w Urzędzie Miasta Opola, w ramach przedmiotowego postępowania, odbyła się rozprawa administracyjna otwarta dla społeczeństwa. Inwestor reprezentowany był - w szczególności - przez Prezesa Cementowni „ODRA” S.A. i Głównego Technologa zakładu, również przez specjalistów zewnętrznych (zaproszonych gości), którzy zawodowo związani są z przemysłem cementowym, np. jako pracownicy naukowcy, czy też praktycy (wykonywanie pomiarów emisji).

Podczas rozprawy omówione zostały zagadnienia formalne i merytoryczne:

- kierująca rozprawą potwierdziła, że strony, świadkowie i pozostali, o terminie rozprawy zostali powiadomieni właściwie, przedstawiła plan rozprawy oraz zasady zabierania głosu w trakcie rozprawy, omówiła przedmiot rozprawy oraz wniosek Inwestora;
- pracownik merytoryczny przedstawił dotychczasowy przebieg postępowania oraz omówił, pod kątem proceduralnym, przyszły etap postępowania do momentu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

- Prezes Cementowni „ODRA” S.A. przedstawił obecny profil produkcji, proces monitoringu, obwarowania dla przedsięwzięcia wynikające z wdrożonych w zakładzie systemów kontroli jakości, podkreślił wymagania stawiane PA, w kontekście efektu końcowego, tj. produktu przeznaczonego do sprzedaży – klinkieru, a następnie cementu;
- Główny Technolog zakładu omówił komputerowy system sterowania procesem z możliwością kontrolowania wszystkich parametrów procesu, zapisywania wszystkich stanów procesu – archiwizowanie danych procesu (wieloletnie), przedstawił system kontroli emisji (zakład poddał się ciągłej kontroli emisji), podkreślił bardzo istotny - na przestrzeni ostatnich lat - spadek poziomów emisji z instalacji, co związane jest z wieloma bardzo ważnymi modernizacjami przeprowadzonymi w tym okresie, podkreślił posiadanie certyfikatów ISO, w tym w zakresie zarządzania jakością, z czego wynika stała kontrola paliw, surowców, produktów, z wykorzystaniem laboratoriów (własnych).
- Główny Technolog omówił przyjęte założenia technologiczne w związku z planowanym przedsięwzięciem oraz wynikające z nich uwarunkowania środowiskowe (charakterystyka przedsięwzięcia).
- Przedstawicielka Stowarzyszenia Producentów Cementu omówiła szczególne powiązanie parametrów technologicznych procesu wypalania klinkieru z parametrem użytkowym produktu, co w sposób zdecydowany wymusza na prowadzącym instalację ciągły monitoring parametrów paliwa alternatywnego, co zapobiega destabilizacji procesu; przedstawiła wymierne korzyści dla środowiska wynikające z wprowadzenia odpadów do pieca obrotowego (obniżenie współczynnika energochłonności procesu, trwałe wbudowywanie cząstek zanieczyszczeń w strukturę klinkieru) oraz dowody na pełne bezpieczeństwo ekologiczne współspalania odpadów.

W ramach otwartej dyskusji, strona społeczna w przeważającej większości powtórzyła wcześniej składane protesty, generalnie sprzeciwiając się wprowadzeniu PA do procesu wypalania klinkieru w piecu obrotowym w Cementowni ODRA. Odpowiedzi na wiele z tych zarzutów zawierały się we wcześniejszych wystąpieniach i prezentacjach, w szczególności Głównego Technologa zakładu i przedstawicielki Stowarzyszenia Producentów Cementu.

W trakcie rozprawy, pismem (bez numeru i bez daty), również Stowarzyszenie (Technologii Ekologicznych) SILESIA wniosło uwagi do Raportu; złożyło również wnioski o wprowadzenie w decyzji środowiskowej zapisu o obowiązkowym pomiaru emisji rtęci. Odniesienie się do zarzutów w ww. piśmie Stowarzyszenia przedstawione jest w dalszej części uzasadnienia

Po omówieniu kwestii spornych, wobec niemożności sformułowania końcowych wniosków z dyskusji, prowadząca rozprawę ostatecznie ją zakończyła.

Po rozprawie administracyjnej otwartej dla społeczeństwa oraz po uzyskaniu wymaganego prawem uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia dokonanego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (postanowienie nr RDOŚ-16-WOŚ-6613-1-043/7/09/10/jgd z dnia 19.05.2010r., data wpływu do Kancelarii 21.05.2010r., do tut. Wydziału 31.05.2010r.), działając zgodnie z art.10 §1 *Kpa*, pismem nr OŚR.I.BS.7670-114/09/10 z dnia 07.06.2010r., Prezydent Miasta Opola jako organ prowadzący postępowanie zawiadomił wszystkie strony, w tym Stowarzyszenie uczestniczące w postępowaniu na prawach strony, o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie o wydanie niniejszej decyzji oraz o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. Z powyższego uprawnienia skorzystało jedynie Stowarzyszenie.

W odniesieniu do zarzutów i wniosków wniesionych w przedmiotowej sprawie do organu przez Polski Klub Ekologiczny Koło w Opolu, Opolską Spółdzielnię Mieszkaniową „Przyszłość”, Zarząd Dzielnicy Zakrzów, Stowarzyszenie BUSCHIDO oraz Stowarzyszenie SILESIA, poniżej przytacza się: dane o planowanym przedsięwzięciu, założenia technologiczne przyjęte przez Inwestora, które były przedmiotem badania i uzgadniania przez Regionalnego Dyrektora, jak również wyjaśnienia złożone przez Inwestora w sprawie (pisemnie lub ustnie podczas rozprawy).

- Opracowanie Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, na etapie uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia przez Regionalnego Dyrektora, uzupełniony został w stopniu zapewniającym spełnienie wymogów art.66 ust.1 *ustawy OOS*; uwagi do Raportu przedstawione przez Stowarzyszenie w trakcie rozprawy formułowane były na podstawie ostatecznej zweryfikowanej wersji Raportu (opracowanej w kwietniu 2010r.).

- Postrzeganie Cementowni ODRA jako zakładu przestarzałego oparte jest na stereotypie sprzed kilkunastu lat. W tym okresie zakład przeszedł wiele ważnych modernizacji, które w istotny sposób przełożyły się np. na obniżenie wielkości emisji zanieczyszczeń z instalacji i sposób monitoringu tych emisji, poprzez ciągłe, precyzyjne monitorowanie parametrów procesu w różnych ważnych miejscach instalacji.
- W zakresie warunków magazynowania paliw alternatywnych, stwierdza się, że skład, rozdrobnienie i właściwa, choć bardzo niska wilgotność paliwa uniemożliwiają samozapłon, eliminują również istotnie uciążliwości odorowe. Wobec zhermetyzowania drogi transportu paliwa z leja zasypowego do zbiornika pośredniego (i dalej do instalacji podawania paliwa do pieca), stwierdza się brak konieczności instalowania urządzeń wentylacji mechanicznej, również urządzeń filtrujących, przewidziana wentylacja grawitacyjna hali będzie wystarczająca. Ponadto, zakład pozostaje pod stałą kontrolą służb zewnętrznych w zakresie p.poż.
Lokalizacja magazynu paliwa w centralnej części zakładu stanowi dodatkową gwarancję braku odczuwania przez najbliższych mieszkańców jakiegokolwiek uciążliwości zapachowej.
- W piśmie nr PO/42/10 z dnia 17.05.2010r. Inwestor zdecydowanie podtrzymał przedstawiony (wyliczony) w raporcie wzrost poziomu transportu samochodowego, w związku z dostarczaniem do cementowni PA – do 4 samochodów/dzień, wykazując błędy w założeniach do obliczeń przedstawionych przez Stowarzyszenie, w wyniku których stwierdzono 10-krotny wzrost poziomu transportu.
- W cemencie zawsze są pewne ilości chromu sześciowartościowego, bez względu na to, czy współspala się różne rodzaje paliwa, czy też nie. W celu jego redukcji, standardem jest w branży cementowej dodawanie do cementu tzw. reduktorów chromu. Cementownia ODRA, jak wszystkie inne cementownie, posiada instalację dozowania reduktora oraz prowadzi badania oceniające efekty jego działania w cemencie.
- Wymagania dotyczące dopuszczalnych emisji stawiane instalacjom cementowym wykorzystującym PA są bardzo wysokie (jak dla spalarni odpadów). Dopuszczalna emisja pyłowa wynosi $<30\text{mg}/\text{nm}^3$. Elektrofiltr istniejący w Cementowni ODRA spełnia już te warunki – ok. $20\text{mg}/\text{nm}^3$. Mimo to, Zarząd cementowni zakłada wymianę elektrofiltra na filtr tkaninowy, co ma zapewnić emisję poniżej $10\text{mg}/\text{nm}^3$.
- W procesie wypału klinkieru wykorzystywane będzie PA, wytwarzane przez producentów zewnętrznych na bazie odpadów innych niż niebezpieczne, o zawartości związków chlorowcoorganicznych (w przeliczeniu na chlor) poniżej 1%. Podkreśla się, że kontrola ilości wprowadzanych do procesu związków chloru jest jednym z podstawowych elementów kontroli procesu technologicznego, gdyż nadmierna ilość chloru w materiale podawanym do pieca prowadzi do destabilizacji procesu, tj. do zmiany właściwości fizycznych pieca, a w ich wyniku zatkania cyklonowych wymienników ciepła i zatrzymania procesu technologicznego na kilkanaście dni, co przekłada się na wymierne straty finansowe.
Ponadto, zawartość chloru w PA na poziomie jw. minimalizuje powstawanie dioksyn i furanów przy współspalaniu odpadów.
Emisja związków chloru będzie monitorowana w sposób okresowy, zgodnie z wymaganiami prawa w tym zakresie, ze względu na minimalny poziom ich emisji. W raporcie zapisano, że w fazie rozruchu przeprowadzony zostanie pomiar ciągły 72-godzinny, między innymi HCl i wyniki tych pomiarów będą podstawą do decyzji o rodzajach pomiarów dla HCl i HF.
- Piec obrotowy w Cementowni ODRA wyposażony jest w palnik niskoemisyjny (co zapisane jest w obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym), umożliwiający wprowadzanie równolegle pyłu węglowego oraz paliw alternatywnych w odpowiedniej proporcji z powietrzem, co zapewnia możliwość jego wyregulowania w sposób gwarantujący nieprzekraczanie emisji tlenków azotu. Inną metodą ograniczania emisji tlenków azotu, zgodnie z BREF-em, czyli dokumentem referencyjnym, jest obniżanie temperatury płomienia. Tak się dzieje, w przypadku podawania paliw o niższej wartości opałowej a takimi paliwami są paliwa alternatywne.
- Nie ma niezgodności wartości stanowiącej podstawę do obliczeń w raporcie substancji w powietrzu (rtęci), z danymi przekazanymi do e-prtr, tj. Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń. Dane przekazane do e-prtr nie mają nic wspólnego z obowiązującą emisją dopuszczalną dla zakładów ani nie służą jako dane wyjściowe do jej ustalenia, co błędnie jest sugerowane przez autora uwag do raportu. Wielkość emisji rtęci z instalacji obliczono, przyjmując jako wielkość wyjściową dopuszczalne stężenie rtęci wynoszące, zgodnie ze stosownym

rozporządzeniem, $0,05\text{mg}/\text{m}^3$ w przypadku współspalania odpadów. Wnioskowany pomiar online rtęci jest nieuzasadniony.

- Przywołany przez autora uwag dokument z roku 2009 i nazwany BREF BAT dla Przemysłu cementowego nie jest dokumentem obowiązującym – to dopiero projekt dokumentu.
- Dane porównawcze emisji z wielu cementowni (przedstawione również w prezentacji podczas rozprawy) z okresu przed wprowadzeniem współspalania z okresem po jego wprowadzeniu dowiodły, że po wprowadzeniu współspalania emisja dla części zanieczyszczeń – z zasady - zmniejsza się, a dla pozostałych – nie zwiększa się. Efekt ekologiczny wdrożenia współspalania w Cementowni ODRA to generalnie zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz poddanie kontroli i monitoringowi szeregu pozostałych zanieczyszczeń (dioksyn, metali ciężkich i innych), które zostaną określone na bezpiecznym dla środowiska poziomie w znowelizowanym pozwoleniu zintegrowanym.

Po zakończeniu postępowania dowodowego (w dniu 07.06.2010r.) nawiązała się korespondencja z prezentacją stanowisk pomiędzy Inwestorem a Stowarzyszeniem (Technologii Ekologicznych) SILESIA, które w przedmiotowym postępowaniu uczestniczy na prawach strony. Organ prowadzący postępowanie ww. pisma otrzymywał do wiadomości. Wobec zakończonego już postępowania dowodowego, informacje, wyjaśnienia i wnioski jednej czy też drugiej strony nie mogły mieć już wpływu na treść niniejszej decyzji (ww. korespondencja pozostaje w aktach sprawy).

Istotne i wydaje się bardzo znaczące dla sprawy jest jednak zawarte w piśmie Stowarzyszenia (bez numeru, z dnia 24.06.2010r.) stwierdzenie o (rzekomej) zwłoce Inwestora w nawiązaniu ww. korespondencji i (rzekomym) pośpiechu organu w wydaniu niniejszej decyzji, co uzasadnia wniesienie przez Stowarzyszenia odwołania od decyzji. Poczynione stwierdzenie budzi szczególne zdziwienie w kontekście przebiegu i okresu czasu trwania postępowania: informacja o wniosku i raporcie zamieszczona na stronie internetowej organu w zakładce „System informacji o środowisku” karta WNIOSKI poz.1064 i karta RAPORTY poz.67, postępowanie wszczęte w dniu 04.11.2009r., również w tym dniu rozpoczęty etap opiniowania i uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia, upublicznienie przedsięwzięcia trwało w dniach 23.02. - 6.03.2010r. (włącznie), rozprawa administracyjna odbyła się w dniu 11.05.2010r., uzgodnienie warunków środowiskowych przez Regionalnego Dyrektora po rozprawie administracyjnej w dniu 19.05.2010r., zakończenie postępowania w dniu 07.06.2010r. Podkreślić w tym miejscu należy, że Stowarzyszenie (Technologii Ekologicznych) SILESIA włączyło się do postępowania w dniu **30.04.2010r.**, składając wniosek o dopuszczenie Stowarzyszenia do uczestniczenia na prawach strony i występując o udostępnienie Raportu dot. przedmiotowego przedsięwzięcia (w wersji uzupełnionej, ostatecznej, opracowanej w kwietniu 2010r.).

W oparciu o informacje zawarte w Raporcie i jego uzupełnieniach, Prezydent Miasta Opola jako organ prowadzący postępowanie, w ślad za Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu jako organem uzgadniającym warunki środowiskowe realizacji przedsięwzięcia, stwierdził, przeanalizował i ocenił zamierzenie inwestycyjne i technologiczne Cementowni „ODRA” S.A.:

- Teren Cementowni ODRA, na którym planuje się lokalizację przedsięwzięcia jest ogrodzony i zabezpieczony przed dostępem osób trzecich.
- Cementownia ODRA planuje wykorzystywać, w procesie produkcji klinkieru, paliwa alternatywne o kodzie 19 12 10, powstałe na bazie odpadów innych niż niebezpieczne. Przewidywana, maksymalna ilość wykorzystywanych odpadów wynosić będzie ok. 37.200 Mg/rok.
- W ramach inwestycji planowana jest budowa instalacji do podawania paliw alternatywnych do pieca obrotowego (skład paliw alternatywnych - obiekt istniejący, wymagający modernizacji, ślimak podający z lejem zasypowym, zbiornik pośredni, przenośnik taśmowy, taśmowa waga dozująca, śluza dozująca, dmuchawa rotacyjna, dysza podająca paliwo do pieca) oraz przebudowa odpylacza elektrostatycznego pieca na odpylacz tkaninowy.
- Paliwo alternatywne wykorzystywane będzie bezpośrednio w instalacji do wypalania klinkieru w procesie R1. Cementownia stosować będzie paliwa alternatywne, przygotowane przez wytwórców zewnętrznych, wyłącznie w formie rozdrobnionej, spełniające ściśle określone parametry. Zakład prowadzić będzie bieżącą kontrolę dostarczanych paliw, pod kątem spełnienia wymaganych parametrów. Odpady, w ilości maksymalnie do 5 Mg/h, podawane będą wraz z paliwem podstawowym poprzez palnik główny do tzw. gorącego końca pieca.

- Magazyn paliw alternatywnych przewidywany jest w istniejącej, zadaszanej hali, która w przeszłości pełniła funkcję magazynową. Powierzchnia, na której magazynowane będą paliwa wyniesie ok. 550m² (z powierzchni całkowitej 830,7m²); pozostała część hali będzie przeznaczona na strefę manewrową dla ładowarki kołowej oraz na lokalizację leja zasypowego z przenośnikiem do transportu paliwa do zbiornika pośredniego, usytuowanego w pomieszczeniu przyległym do hali pieca obrotowego. Ze zbiornika pośredniego paliwo będzie podawane na wagę dozującą oraz do śluzy dozującej, zlokalizowanych w hali pieca i dalej do wielokanałowego palnika głównego, który ma możliwość równoczesnego podawania różnych rodzajów paliw. Obecnie palnikiem głównym podawane jest paliwo podstawowe, tj. pył węglowy; po wdrożeniu procesu współspalania, tym samym palnikiem równoległe z pyłem węglowym, lecz innym kanałem, podawane będzie paliwo alternatywne.
- W raporcie rozpatrywano wariant „0” polegający na niepodejmowaniu przedsięwzięcia oraz dwa warianty technologiczne, w tym polegające na zastosowaniu jako urządzenia odpylającego pieca obrotowego, odpylacza elektrostatycznego lub odpylacza tkaninowego. Z punktu widzenia warunków środowiskowych i ekonomicznych najlepszym rozwiązaniem jest wariant proponowany przez Inwestora, polegający na przebudowie istniejącego odpylacza elektrostatycznego na odpylacz tkaninowy z gwarantowaną redukcją emisji pyłowej do poziomu poniżej 30 mg/m³ u.

W oparciu o informacje zawarte w Raporcie i jego uzupełnieniach, celem prowadzonego postępowania i niniejszej decyzji jest określenie warunków w zakresie ochrony środowiska, jakie Inwestor musi uwzględnić w projekcie budowlanym, jak również działania, jakie musi podjąć na etapie przygotowania, realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, w celu minimalizacji jego oddziaływania na środowisko.

Współspalanie odpadów wraz z paliwem podstawowym powinno być prowadzone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 lipca 2002r. w sprawie wymagań dotyczących prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów [Dz.U. Nr 37, poz.339 ze zm.] oraz spełniać wymagania rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji [Dz.U. Nr 260, poz.2181 ze zmianami], zwanego dalej rozporządzeniem o standardach.

Piec obrotowy Cementowni ODRA spełnia wymagania ww. rozporządzenia Ministra Gospodarki:

- *co najmniej jeden włączający się automatycznie palnik pomocniczy do stałego utrzymywania wymaganej temperatury procesu oraz wspomaganie jego rozruchu i zatrzymania. Palnik wspomaga proces tak długo, dopóki w komorze spalania będą pozostawały nie przekształcone odpady;*
Piec obrotowy posiada palnik, w którym w czasie wypalania klinkieru, jest spalane w sposób ciągły, paliwo podstawowe. Odpady stanowią jedynie dodatkowe źródło energii w tym procesie. W komorze wzniosu za walczakiem pieca znajduje się dodatkowy palnik zasilany wyłącznie paliwem podstawowym, umożliwiając jego podawanie do procesu w ilości od 0,2 do 1,0 Mg/h.
- *automatyczny system podawania odpadów, pozwalający na zatrzymanie ich podawania podczas: rozruchu do czasu osiągnięcia wymaganej temperatury, w razie nie osiągnięcia wymaganej temperatury lub przekroczenia dopuszczalnych wartości emisji;*
Instalacja będzie wyposażona w taki system. Wagi dozujące paliwo alternatywne precyzyjnie odmierzają wymagane ilości paliwa a cała instalacja może być natychmiast zatrzymana, jeżeli będzie to wymagane z jakiegokolwiek powodu.
- *urządzenia techniczne do odprowadzania gazów spalinowych, gwarantujące dotrzymanie norm emisyjnych, określonych w odrębnych przepisach;*
W chwili obecnej Cementownia jest wyposażona w odpylacze gwarantujące dotrzymanie standardu emisyjnego równego 50 mg/m³ u. Równoległe z budową instalacji zostanie zainstalowany odpylacz tkaninowy gwarantujący emisję pyłową na poziomie poniżej 30 mg/m³ u. Do redukcji emisji tlenków azotu będzie wykorzystywany palnik niskoemisyjny. Pomiar emisji poszczególnych zanieczyszczeń wykonywane na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody [Dz.U. Nr 206, poz.1291], pozwolą na kontrolę funkcjonowania instalacji w zakresie zgodnym z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji [Dz.U. Nr 260, poz.2181].

- *urządzenia techniczne do odzysku energii powstającej w procesie termicznego przekształcania odpadów, jeżeli stosowany rodzaj instalacji lub urządzenia umożliwia taki odzysk;*
Odzysk ciepła powstałego ze spalania paliwa alternatywnego w procesie wytwarzania klinkieru będzie się odbywał w piecu obrotowym i cyklonowych wymiennikach ciepła.
- *urządzenia techniczne do ochrony gleby i ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych;*
Ze względu na specyfikę procesu, tj. wykorzystywanie do produkcji klinkieru suchych, rozdrobnionych paliw alternatywnych, magazynowanie odpadów w zamkniętym magazynie, zabezpieczonym przed dostępem osób trzecich, obudowa transportu odpadów z leja zasypowego do zbiornika pośredniego oraz instalacji do podawania paliw alternatywnych do pieca, zagrożenie takie nie występuje.
- *urządzenia techniczne do gromadzenia suchych pozostałości poprocesowych;*
W procesie produkcji klinkieru nie powstają żadne stałe odpady; popiół ze spalania węgla oraz paliw alternatywnych zostaje trwale wbudowany w strukturę szklaną klinkieru.

Warunki technologiczne jn., które bezwzględnie muszą być utrzymane w piecu obrotowym w procesie wypalania klinkieru, umożliwiają znaczną redukcję wielkości emisji zanieczyszczeń mogących pogorszyć stan środowiska, tzn.:

- W Cementowni ODRA przekształcane będą termicznie tylko odpady o zawartości związków chlorowcoorganicznych (w przeliczeniu na chlor) poniżej 1 %. Czas retencji gazów w temperaturze powyżej 850°C wyniesie około 3,5 sek., w tym: 3 sek. w temperaturze 1100°C oraz 0,5 sekundy w temperaturze 850°C, czyli znacznie przekracza 2 sek. wymagane zapisami ww. rozporządzenia Ministra Gospodarki.
- W przypadku wystąpienia zakłócenia w procesie technologicznym wyłączone zostanie zasilanie paliwem alternatywnym, natomiast bezwładność termiczna pieca i znajdującego się w nim materiału (rozżarzony klinkier) pozwoli na bezpieczne dopalenie znajdującego się w nim paliwa alternatywnego.
- Wysoka temperatura w piecu osiągająca nawet 2000°C dla gazów oraz długa i wąska komora spalania, zapewnia całkowity rozkład i spalenie części palnych (również dioksyn i furanów), bez możliwości ominięcia strefy wysokich temperatur.
- Duża pojemność cieplna, zapewnia odpowiednie warunki termiczne w trakcie chwilowego zaniku płomienia.
- W piecu występuje znaczna absorpcja kwaśnych gazów przez silnie alkaliczną zawieszinę mączki surowcowej w strumieniu spalin.
- W piecu zachodzi bardzo dobra absorpcja metali ciężkich oraz ich trwałe związanie w klinkierze.
- Istnieje wysoka turbulencja strumienia gazów procesowych i bardzo wysoka powierzchnia wymiany ciepła.

Zdaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, na podstawie informacji zamieszczonych w Raporcie i jego uzupełnieniach, przewidywany wpływ planowanego przedsięwzięcia na etapie realizacji inwestycji będzie jn.:

- Wytwarzane będą odpady z grupy 17, tj. odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Obowiązek zagospodarowania powstałych podczas robót odpadów spoczywać będzie na wykonawcy robót; wykonawca zobowiązany jest do selektywnego magazynowania odpadów z uwzględnieniem zasad postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz odpadami nadającymi się do powtórnego wykorzystania w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w *ustawie o odpadach*.
- Wystąpi emisja niezorganizowana związana z prowadzonymi pracami, będzie ona miała charakter lokalny i krótkotrwały.
- Emitowany będzie hałas pochodzący z maszyn i sprzętu budowlanego oraz pojazdów mechanicznych dowożących materiały budowlane. Maszyny budowlane oraz samochody ciężarowe charakteryzują się wysokim poziomem mocy akustycznej i emitują hałas o dużym natężeniu, jednak będzie on miał charakter okresowy i uciążliwości z nim związane ustaną wraz z zakończeniem prac. Należy tu również zaznaczyć, że prace budowlane będą prowadzone wyłącznie w porze dziennej.

Zdaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, przewidywany wpływ planowanego przedsięwzięcia na etapie eksploatacji instalacji, wynikać będzie z warunków jn.:

- Maksymalna ilość wykorzystanych odpadów, przy założeniu, że paliwo będzie posiadało parametry energetyczne porównywalne z aktualnie stosowanym paliwem podstawowym w postaci pyłu węglowego, wyniesie ok. 37.200 Mg/rok.

Oznacza to, że w ciągu doby na teren zakładu przyjedzie do 4 samochodów ciężarowych, które dostarczą paliwa alternatywne. Równocześnie zmniejszy się o 1-2 ilość samochodów dostarczających węgiel, co w konsekwencji doprowadzi do wzrostu poziomu ruchu samochodów ciężarowych związanych z realizacją przedsięwzięcia o 2-3 samochody/dobę.

- Eksploatacja instalacji podawania i dozowania paliw alternatywnych spowoduje zwiększenie do 1,6 Mg/rok ilości odpadu o kodzie 15 02 03, tj. materiały filtracyjne z nowych odpylaczy tkaninowych. Pozostałe odpady będą wytwarzane w ilościach określonych w aktualnym pozwoleniu zintegrowanym.
- Obecnie całkowity dopuszczalny poziom emisji pyłu z instalacji znajdujących się w Cementowni ODRA wynosi 132,87 Mg/rok, natomiast dopuszczalna emisja tlenków azotu 729,44 Mg/rok. Realizacja inwestycji spowoduje zmniejszenie emisji pyłów z Cementowni do 94,79 Mg/rok, co przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie miasta Opolu. Jest to szczególnie istotne wobec występujących przekroczeń poziomów dopuszczalnych w zakresie pyłu zawieszonego PM10. Emisja tlenków azotu zostanie zredukowana do 460,87 Mg/rok, czyli o 36,8%, w związku z redukcją dopuszczalnego poziomu emisji tlenków azotu.
- W związku z brakiem możliwości oszacowania wielkości emisji poszczególnych zanieczyszczeń, z uwagi na brak, na obecnym etapie realizacji przedsięwzięcia, precyzyjnych informacji o składzie odpadów stosowanych do współspalania, w Raporcie przedstawiono obliczenia rozkładu stężeń zanieczyszczeń w powietrzu oraz opadu pyłu, oparte o poziomy emisji wynikające ze standardów emisyjnych dla tego typu instalacji, określonych w *rozporządzeniu o standardach*. Standard jest wielkością emisji, przyznaną z mocy prawa każdemu prowadzącemu daną instalację. W przypadku instalacji współspalania odpadów standardy emisyjne niektórych metali ciężkich określone zostały przez ustawodawcę dla sumy tych metali, w przedmiotowym przypadku sumy:
  - o kadm + tal (Cd+Tl), dla której standard emisyjny określono na poziomie równym $0,05 \text{ mg/m}^3_u$;
  - o antymon + arsen + ołów + chrom + kobalt + miedź + mangan + nikiel + wanad (Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V), dla której standard emisyjny określono na poziomie równym $0,5 \text{ mg/m}^3_u$.

Tak określone standardy emisyjne pozwalają prowadzącemu instalację na pewną elastyczność, która w praktyce oznacza, np. możliwość:

- o emisji kadmu na poziomie równym $0,05 \text{ mg/m}^3_u$ przy równoczesnym braku emisji talu,
- o emisji ołowiu na poziomie równym $0,5 \text{ mg/m}^3_u$ przy równoczesnym braku emisji antymonu, arsenu, ołowiu, chromu, kobaltu, miedzi, manganu, niklu i wanadu.

Powyższe oznacza, że każde z zanieczyszczeń przypisanych do danej sumy, może być teoretycznie emitowane na poziomie standardu, przy założeniu, że w analizowanym okresie emisji, pozostałe zanieczyszczenia nie będą emitowane.

Wykonane w raporcie obliczenia stężeń poszczególnych zanieczyszczeń, wynikające z wyżej opisanych maksymalnych poziomów emisji (wyliczonych w oparciu o ww. standardy emisyjne) wykazały, że w przypadku kadmu i ołowiu, poziom emisji tych zanieczyszczeń, ze względu na konieczność dotrzymania wartości opadu tych substancji w pyłe określonych w stosownym rozporządzeniu, musi zostać obniżony w stosunku do poziomu wynikającego ze standardu i równego odpowiednio $0,05 \text{ mg/m}^3_u$ i $0,5 \text{ mg/m}^3_u$.

Nie oznacza to jednak, że przedmiotowa instalacja nie będzie dotrzymywała obowiązujących w tym zakresie norm ochrony powietrza, a jedynie oznacza tyle, że:

- o poziom **emisji kadmu**, w łącznej emisji (o wartości standardu) określonej dla sumy kadm + tal równej $0,05 \text{ mg/m}^3_u$, nie może przekraczać **$0,04 \text{ mg/m}^3_u$** , a
- o poziom **emisji ołowiu**, w łącznej emisji (o wartości standardu) określonej dla sumy antymon + arsen + ołów + chrom + kobalt + miedź + mangan + nikiel + wanad równej $0,5 \text{ mg/m}^3_u$, nie może przekraczać **$0,4 \text{ mg/m}^3_u$** .

Standardy emisyjne przysługujące przedmiotowej instalacji **pozostaną na poziomie określonym w rozporządzeniu o standardach przy równoczesnym obowiązku spełnienia powyższego warunku.**

- Na etapie eksploatacji instalacji źródłem emisji hałasu będzie hala, w której obecnie zlokalizowany jest palnik główny pieca obrotowego. Hala zostanie wyposażona w nowe urządzenia hałasotwórcze, których maksymalna moc akustyczna nie może przekroczyć 85 dB(A). Ze względu na to, że planowane przedsięwzięcie będzie realizowane wewnątrz hali o odpowiedniej izolacyjności przegród budowlanych, a także będzie zlokalizowane wewnątrz zakładu, przewiduje się, iż oddziaływanie zakładu w zakresie emisji hałasu nie ulegnie zmianie w stosunku do stanu aktualnego.
- Planowane przedsięwzięcie nie wymaga wykorzystania wody ani też nie będzie źródłem powstawania ścieków.

Monitoring instalacji piecowej współpalającej odpady prowadzony będzie zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody [Dz.U. Nr 206, poz.1291]. W myśl ww. rozporządzenia:

- ciągłe pomiary emisji muszą być prowadzone dla: pyłu, dwutlenku siarki, tlenków azotu w przeliczeniu na NO₂, tlenku węgla, chlorowodoru i fluorowodoru oraz substancji organicznych w postaci gazów i par wyrażonych jako całkowity węgiel organiczny (TOC),
- okresowo należy kontrolować poziom emisji: metali ciężkich oraz dioksyn i furanów.

Spółka planuje skorzystać z zapisu §3 ust.3 ww. rozporządzenia, który stwierdza, że jeżeli prowadzący instalację lub urządzenie może wykazać, że emisje chlorowodoru i fluorowodoru w żadnych okolicznościach nie będą wyższe niż ich standardy emisyjne określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji [Dz.U. Nr 260, poz.2181 ze zmianami], to pomiary tych substancji mogą być prowadzone okresowo z częstotliwością co najmniej raz na sześć miesięcy, a przez pierwszy rok eksploatacji z częstotliwością co najmniej raz na trzy miesiące.

W celu sprawdzenia dotrzymania standardów emisyjnych dla chlorowodoru i fluorowodoru, Spółka będzie wykonywała pomiary tych substancji w fazie rozruchu instalacji współpalania paliw alternatywnych, czyli przy najmniej korzystnych warunkach.

Prawidłowa realizacja jak i eksploatacja planowanego przedsięwzięcia, przy zastosowaniu przyjętych zabezpieczeń środowiska, nie będzie oddziaływać w sposób ponadnormatywny na stan środowiska i zdrowie ludzi.

Najlepsze dostępne techniki BAT dla procesu wykorzystania paliw alternatywnych w procesie produkcji klinkieru są określone w rozdziale 1.2.3.3 pt. *Stosowanie odpadów jako paliwa* Dokumentu Referencyjnego dla najlepszych dostępnych technik w przemyśle cementowo-wapienniczym.

Instalacja planowana przez Cementownię „ODRA” spełnia te wymagania w sposób jn.:

- paliwo alternatywne będzie podawane tylko przez palnik główny do strefy wysokich temperatur;
  - nie będzie stosowana metoda podawania paliw alternatywnych przez palnik wtórny;
  - nie będzie prowadzony proces wytwarzania paliw alternatywnych na terenie zakładu; stosowane będą paliwa gotowe kupowane u producentów zewnętrznych;
  - magazyn paliw alternatywnych przewidziany jest tylko dla paliwa alternatywnego stałego, rozdrobnionego, wysuszonego do stanu suchego;
  - stosowane będą tylko paliwa stałe;
  - dotrzymane będą parametry BAT na następujących poziomach:
    - NO_x –500 mg/m³
    - SO₂ –100 mg/m³ *)
    - Pył –30 mg/m³;
- *) suma stężeń SO₂ pochodzącego ze spalania odpadów oraz procesu technologicznego.
- prowadzi się aktualnie i będzie się nadal prowadzić całkowity odzysk pyłów wytraconych w urządzeniach odpylających poprzez ich zawrót do technologii lub jako dodatek do cementu;
  - stosowany będzie palnik niskoemisyjny;
  - stosowane będą filtry tkaninowe.

W postanowieniu uzgadniającym warunki środowiskowe realizacji inwestycji, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu ocenił i stwierdził, że:

- zachodzi konieczność przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, gdyż brak w chwili obecnej precyzyjnych informacji na temat urządzeń przewidzianych do zastosowania nie pozwala wystarczająco ocenić jego oddziaływanie na środowisko;

- nie występują natomiast okoliczności uzasadniające konieczność przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, w tym również na etapie ponownej oceny w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, gdyż lokalizacja przedmiotowej inwestycji wyklucza możliwość wpływu na obszary położone poza granicami Polski; nie występuje zatem transgraniczne oddziaływanie na środowisko;
- ze względu na charakter przedsięwzięcia, jego lokalizację, jak i zasięg oddziaływania poza:
  - terenami podlegającymi ochronie w myśl ustawy o ochronie przyrody,
  - obszarami zakwalifikowanymi do europejskiej sieci Natura 2000 w zakresie ochrony siedlisk roślin i siedlisk zwierząt, jak również innych prawnie chronionych obiektów przyrody żywej i nieożywionej,
 nie zachodzi konieczność określania warunków wykorzystania terenu w zakresie koniecznym dla ochrony cennych wartości przyrodniczych, a także określenia kompensacji przyrodniczej, ograniczeń, monitorowania zmian w ww. zakresie.

Ponadto, Prezydent Miasta Opola jako organ prowadzący postępowanie stwierdził, iż:

- przedmiotowe przedsięwzięcie nie jest zaliczane do grupy przedsięwzięć stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – *Prawo ochrony środowiska*;
- w przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia nie jest wymagane stwierdzenie konieczności/braku konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania; nie była prowadzona analiza w tym zakresie, gdyż nie zachodzą okoliczności, o którym mowa w art.135 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – *Prawo ochrony środowiska*; również w ogólności - realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje ograniczeń w użytkowaniu terenów sąsiednich.

Mając na uwadze powyższe, charakter oraz lokalizację przedsięwzięcia, w punkcie I niniejszej decyzji, zgodnie z art.82 ust.1 pkt.1 *ustawy OOS*, określono Inwestorowi warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, oraz warunki w zakresie ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym.

W punkcie II niniejszej decyzji, Prezydent Miasta Opola jako organ wydający niniejszą decyzję, w ślad za Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu, stwierdził konieczność przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art.72 ust.1 pkt.1 *ustawy OOS*, tj. w przedmiotowym przypadku decyzji o pozwoleniu na budowę.

Informacja o wydaniu niniejszej decyzji zostanie podana do publicznej wiadomości, zgodnie z art.38 *ustawy OOS*.

W trakcie postępowania prowadzonego w przedmiotowej sprawie, na etapie po zakończeniu postępowania dowodowego, ale przed wydaniem niniejszej decyzji, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu, pismem nr RDOŚ-16-WOOS-6613-1-043/8/09/10/jgd z dnia 16.06.2010r. (data wpływu 21.06.2010r.) przekazał tut. organowi do wiadomości informację o przekazaniu do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, zażalenia na postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu nr RDOŚ-16-WOOS-6613-1-043/7/09/10/jgd z dnia 19.05.2010r. uzgadniające Cementowni „ODRA” S.A. z siedzibą w Opolu przy ul. Budowlanych 9, warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, wniesione przez BERGER BAU POLSKA Sp. z o.o., Wrocław [54-517] ul. Szczecińska 11 i mylnie nazwane odwołaniem od decyzji.

W związku z tym, że w myśl zapisów art.77 ust.7 *ustawy OOS*, do uzgodnienia tego nie stosuje się zapisów art.106 §5 *Kpa*, co oznacza, że na przedmiotowe postanowienie nie przysługuje zażalenie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu wniósł o stwierdzenie niedopuszczalności zażalenia.

Powyższe okoliczności, tj. wniesienie zażalenia na postanowienie uzgadniające, nie miały wpływu na przebieg postępowania, zakres i treść dokonanego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, tym samym - na rozstrzygnięcie w sentencji niniejszej decyzji dokonane na podstawie tego uzgodnienia.

Podstawę prawną do wydania niniejszej decyzji stanowi art.71 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zgodnie z którym wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Wydanie przedmiotowej decyzji, stosownie do zapisów art.72 ust.1 pkt.3 ww. ustawy, następuje przed uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Po rozpatrzeniu materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie – orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu za pośrednictwem Prezydenta Miasta Opola, w terminie 14 dni od dnia doręczenia.

Z up. Prezydenta Miasta

Małgorzata Rabięga
Małgorzata Rabięga
Naczelnik Wydziału
Ochrony Środowiska i Rolnictwa

Decyzja niniejsza podlega opłacie skarbowej w wysokości 205 zł (słownie złotych: dwieście pięć) – na podstawie art.1 ust.1 pkt.1 lit.a, art.5 ust.1, art.6 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz.U. 2006 Nr 225 poz.1635 ze zmianami) oraz pkt.45 części I załącznika do cytowanej ustawy. Opłata w wymienionej wysokości pobrana została zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 września 2007r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz.U. Nr 187 poz.1330), tj. wpłacona w kasie nr 3 Urzędu Miasta Opola w dniu 11.10.2007r. (dowód wpłaty KP 170572).

Data i podpis ..... 30.06.2010r. *Małgorzata Rabięga*

Otrzymują:

(za zwrotnym potwierdzeniem odbioru)

1. Cementownia „ODRA” S.A., 45-005 Opole ul. Budowlanych 9
2. Przedsiębiorstwo Budowlane „REKONSBUD” Sp. z o.o., 45-005 Opole ul. Budowlanych 5
3. DIY Poland Sp. z o.o., 02-528 Warszawa ul. Rakowiecka 30A
4. BERGER BAU Sp. z o.o., 54-517 Wrocław ul. Szczecińska 11
5. „ODRATRANS” S.A., 50-227 Wrocław ul. Kleczkowska 5
6. P. Hawryluk Andrzej, 46-053 Łędziny ul. Ozimska 58
7. STE „SILESIA”, 45-219 Opole ul. Tulipanów 10 (korespondencja: 45-219 Opole 9, skr. poczt. 1700)
8. Skarb Państwa – Referat Nieruchomości Skarbu Państwa - w/m
9. Gmina Opole - Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Geodezji i Kartografii - w/m
10. a/a

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

„Budowa infrastruktury umożliwiającej wykorzystanie paliw alternatywnych na bazie odpadów innych niż niebezpieczne w procesie wypalania klinkieru w Cementowni „ODRA” S.A.” (działka nr 12/10, k.m.23 obręb Opole)

Inwestycja polega na budowie infrastruktury umożliwiającej podawanie paliw alternatywnych do pieca obrotowego w Cementowni „ODRA” S.A. Planowana instalacja będzie elementem składowym instalacji do współpalania paliw alternatywnych wytworzonych na bazie odpadów innych niż niebezpieczne.

Lokalizacja przedsięwzięcia - działka nr 12/10, k.m.23 obręb Opole; teren istniejącej i funkcjonującej cementowni. Cementownia ODRA położona jest w północnej części miasta Opola pomiędzy rzeką Odrą, ulicą Budowlanych oraz ulicą Magazynową i graniczy: od strony północnej - z dzielnicą Zakrzów; od strony wschodniej poprzez ulicę Budowlanych, a następnie teren kopalni Odra I i II - z dzielnicą Chabry i ZWM; od strony zachodniej - z rzeką Odrą, a dalej z oczyszczalnią ścieków terenami gospodarczo – usługowymi; od strony południowej - z terenami przemysłowymi, na których zlokalizowany jest handel i usługi.

Teren Cementowni ODRA, na którym planuje się lokalizację przedsięwzięcia jest ogrodzony i zabezpieczony przed dostępem osób trzecich.

Lokalizacja przedsięwzięcia nie jest objęta granicami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na dzień dzisiejszy na terenie miasta Opola.

Cementownia ODRA planuje wykorzystywać, w procesie produkcji klinkieru, paliwa alternatywne o kodzie 19 12 10, powstałe na bazie odpadów innych niż niebezpieczne. Przewidywana, maksymalna ilość wykorzystywanych odpadów wynosić będzie ok. 37.200 Mg/rok.

W ramach inwestycji planowana jest budowa instalacji do podawania paliw alternatywnych do pieca obrotowego, w zakresie:

- skład paliw alternatywnych - obiekt istniejący, wymagający modernizacji,
- ślimak podający z lejem zasypowym,
- zbiornik pośredni, przenośnik taśmowy,
- taśmowa waga dozująca,
- śluza dozująca,
- dmuchawa rotacyjna, dysza podająca paliwo do pieca oraz
- przebudowa odpylacza elektrostatycznego pieca na odpylacz tkaninowy.

Paliwo alternatywne wykorzystywane będzie bezpośrednio w instalacji do wypalania klinkieru w procesie R1. Cementownia stosować będzie paliwa alternatywne, przygotowane przez wytwórców zewnętrznych, wyłącznie w formie rozdrobnionej, spełniające ściśle określone parametry. Zakład prowadzić będzie bieżącą kontrolę dostarczanych paliw, pod kątem spełnienia wymaganych parametrów. Odpady, w ilości maksymalnie do 5 Mg/h, podawane będą wraz z paliwem podstawowym poprzez palnik główny do tzw. gorącego końca pieca.

Magazyn paliw alternatywnych przewidywany jest w istniejącej, zadaszonej hali, która w przeszłości pełniła funkcję magazynową. Powierzchnia, na której magazynowane będą paliwa wyniesie ok. 550m² (z powierzchni całkowitej 830,7m²); pozostała część hali będzie przeznaczona na strefę manewrową dla ładowarki kołowej oraz na lokalizację leja zasypowego z przenośnikiem do transportu paliwa do zbiornika pośredniego, usytuowanego w pomieszczeniu przyległym do hali pieca obrotowego. Ze zbiornika pośredniego paliwo będzie podawane na wagę dozującą oraz do śluzy dozującej, zlokalizowanych w hali pieca i dalej do wielokanałowego palnika głównego, który ma możliwość równoczesnego podawania różnych rodzajów paliw. Obecnie palnikiem głównym podawane jest paliwo podstawowe, tj. pył węglowy; po wdrożeniu procesu współpalania, tym samym palnikiem równoległe z pyłem węglowym, lecz innym kanałem, podawane będzie paliwo alternatywne.

Przy przewidywanej, maksymalnej ilości wykorzystywanego paliwa alternatywnego wynoszącej ok. 37.200 Mg/rok, dostawa paliwa następować będzie transportem samochodowym w ilości 4 samochody ciężarowe/dzień. Równocześnie zmniejszy się o 1-2 ilość samochodów dostarczających węgiel, co w konsekwencji doprowadzi do wzrostu poziomu ruchu samochodów ciężarowych w związku z realizacją przedsięwzięcia o 2-3 samochody/dobę.

Eksploatacja instalacji podawania i dozowania paliw alternatywnych spowoduje zwiększenie do 1,6 Mg/rok ilości odpadu o kodzie 15_02_03, tj. materiały filtracyjne z nowych odpylaczy tkaninowych. Pozostałe odpady będą wytwarzane w ilościach określonych w aktualnym pozwoleniu zintegrowanym. Aktualnie całkowity dopuszczalny poziom emisji pyłu z instalacji znajdujących się w Cementowni ODRA wynosi 132,87 Mg/rok, natomiast dopuszczalna emisja tlenków azotu 729,44 Mg/rok. Realizacja inwestycji spowoduje zmniejszenie emisji pyłów z Cementowni do 94,79 Mg/rok, co przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie miasta Opola. Jest to szczególnie istotne wobec występujących przekroczeń poziomów dopuszczalnych w zakresie pyłu zawieszonego PM10. Emisja tlenków azotu zostanie zredukowana do 460,87 Mg/rok, czyli o 36,8%, w związku z redukcją dopuszczalnego poziomu emisji tlenków azotu.

Na etapie eksploatacji instalacji źródłem emisji hałasu będzie hala, w której obecnie zlokalizowany jest palnik główny pieca obrotowego. Hala zostanie wyposażona w nowe urządzenia hałasotwórcze, których maksymalna moc akustyczna nie może przekroczyć 85 dB(A). Ze względu na to, że planowane przedsięwzięcie będzie realizowane wewnątrz hali o odpowiedniej izolacyjności przegród budowlanych, a także będzie zlokalizowane wewnątrz zakładu, przewiduje się, iż oddziaływanie zakładu w zakresie emisji hałasu nie ulegnie zmianie w stosunku do stanu aktualnego.

Planowane przedsięwzięcie nie wymaga wykorzystania wody ani też nie będzie źródłem powstawania ścieków.

Przedsięwzięcie nie będzie zlokalizowane w pobliżu obszaru NATURA 2000, ani nie będzie oddziaływać na te obszary; teren przedmiotowego przedsięwzięcia zlokalizowany jest poza prawnymi formami ochrony przyrody, rozpoznanymi stanowiskami gatunków chronionych oraz siedlisk roślin, grzybów i zwierząt; nie stwierdzono też występowania okazów zieleni wysokiej podlegającej ochronie prawnej.

Z up. Prezydenta Miasta

Małgorzata Rabiega
Naczelnik Wydziału
Ochrony Środowiska i Rolnictwa